

Judikatūras krājums

Apvienotās lietas C-628/10 P un C-14/11 P

Alliance One International Inc., agrāk *Standard Commercial Corp.*,

un

Standard Commercial Tobacco Co. Inc.

pret

Eiropas Komisiju

un

Eiropas Komisija

pret

Alliance One International Inc. u.c.

Apelācija — Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Spānijas jēltabakas iegādes un pirmapstrādes tirgus — Cenu noteikšana un tirgus sadale — EKL 81. panta pārkāpums — Mātesabiedrību vairojamība to meitasabiedrību pārkāpjošā rīcībā — Nevainīguma prezumpcija — Tiesības uz aizstāvību — Pienākums norādīt pamatojumu

Sprieduma kopsavilkums

1. *Konkurence — Kopienų tiesību normas — Pārkāpumi — Atzīšana par vairojamu — Mātesuzņēmums un meitasuzņēmumi — Ekonomiska vienība — Vērtējuma kritēriji — Prezumpcija par mātesuzņēmuma īstenotu izšķirošu ietekmi uz tam pilnībā piederošiem meitasuzņēmumiem — Iespēja Komisijai apstiprināt pieņemumu ar faktu pierādījumiem, lai konstatētu izšķirošas ietekmes faktiski īstenošanu — Komisijas pienākums ievērot vienlīdzīgas attieksmes principu*

(EKL 81. panta 1. punkts)

2. *Apelācija — Pamati — Nepietiekams pamatojums — Vispārējās tiesas izmantots netiešs pamatojums — Pieļaujamība — Nosacījumi*

(LESD 256. pants, Tiesas Statūtu 36. pants un 53. panta pirmā daļa)

3. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Piemērojamība — Lēmums par konkurences tiesību normu piemērošanu — Lēmums, kas attiecas uz vairākiem adresātiem — Lēmums, ar kuru pārkāpumā tiek vainots mātesuzņēmums — Iespēja Komisijai tiesvedības laikā sniegt tās lēmumā neesošus pierādījumus par mātesuzņēmuma atbildību — Neesamība*

(LESD 101. un 296. pants)

4. *Apelācija — Pamati — Kļūdainš faktu vērtējums — Nepieņemamība — Vispārējā tiesā izvirzīto faktu vērtējuma pārbaude Tiesā — Izslēgšana, izņemot sagrozīšanas gadījumu*

(LESD 256. pants; Tiesas Statūtu 58. panta pirmā daļa)

5. *Konkurence — Kopienu tiesību normas — Pārkāpumi — Atzīšana par vainojamu — Mātesuzņēmums un meitasuzņēmumi — Meitasuzņēmums, kas kopīgi pieder diviem uzņēmumiem, no kuriem viens ir arī otra mātesuzņēmums — Ekonomiska vienība — Vērtējuma kritēriji*

(EKL 81. panta 1. punkts)

6. *Apelācija — Pamati — Pirmoreiz apelācijas tiesvedībā izvirzīts pamats — Nepieņemamība*

(Tiesas Statūtu 58. pants)

1. Īpašajā gadījumā, kad mātesabiedrībai pieder viss tās meitassabiedrības, kas ir izdarījusi Savienības konkurences tiesību normu pārkāpumu, kapitāls, pirmkārt, šī mātesabiedrība var īstenot izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības rīcību un, otrkārt, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka minētā mātesabiedrība faktiski īsteno šādu ietekmi. Šādos apstākļos pietiek, ka Komisija pierāda, ka viss meitassabiedrības kapitāls pieder tās mātesabiedrībai, lai varētu prezumēt, ka pēdējā faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības komercdarbības politiku. Līdz ar to Komisija varēs uzskatīt mātesabiedrību par solidāri atbildīgu par tās meitassabiedrībai uzliktā naudas soda samaksu, ja vien šī mātesabiedrība, kurai ir jāatspēko šī prezumpcija, neiesniegs pietiekamus pierādījumus, ka tās meitassabiedrība tirgū rīkojas autonomi.

Tomēr Komisijai nav jāpamatojas tikai uz šo prezumpciju. Nekas nekavē šo iestādi ar citiem pierādījumiem vai kombinējot šādus pierādījumus ar minēto pieņēmumu konstatēt, ka mātesabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz savu meitassabiedrību.

Vienlīdzīgas attieksmes princips tomēr prasa, ka Komisijai pieņemot konkrētu metodi, lai noteiktu, vai var tikt sauktas pie atbildības mātesabiedrības, kuru meitassabiedrības ir bijušas vienas un tās pašas aizliegtās vienošanās dalībnieces, izņemot īpašus apstākļus, tai ir jāpamatojas uz vieniem un tiem pašiem kritērijiem visu šo mātesabiedrību gadījumā. Tomēr, ja Komisija nolemj saukt mātesabiedrības pie atbildības tikai tad, ja pierādījumi pierādīs izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu attiecībā uz meitassabiedrībām (tā sauktā "divkāršā" metode), un tādējādi tā atsakās piemērot tikai izšķirošas ietekmes pieņēmumu, Komisija nevar saukt pie solidāras atbildības mātesabiedrību par tās meitassabiedrībai uzliktā naudas soda samaksu, pamatojoties tikai uz attiecīgo pieņēmumu, izturoties pret to diskriminējoši salīdzinājumā ar pārējām mātesabiedrībām.

(sal. ar 46.–50. un 55.–57. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 64. punktu)

3. Ja lēmums par Savienības konkurences tiesību noteikumu piemērošanu attiecas uz vairākiem adresātiem un skar vairojamības pārkāpumā noteikšanu, tajā ir jābūt ietvertam pietiekamam pamatojumam attiecībā uz katru no tā adresātiem, it īpaši tiem adresātiem, kuri saskaņā ar šī lēmuma noteikumiem ir atzīti par atbildīgiem par šo pārkāpumu. Tādējādi saistībā ar mātessabiedrību, kas ir atzīta par atbildīgu par tās meitassabiedrības pārkāpumu veidojošo rīcību, šādā lēmumā principā ir jābūt ietvertam detalizētam to apstākļu izklāstam, kas pamato šīs sabiedrības atzišanu par vainojamu attiecīgā pārkāpuma izdarīšanā.

Tādējādi Komisijas aizstāvības tiesības neietver iespēju tai aizstāvēt šāda lēmuma tiesiskumu pret diskriminācijas apgalvojumiem, tiesvedības laikā sniedzot pierādījumus, kuri pierāda kādas mātessabiedrības atbildību, bet kuri nav ietverti šajā lēmumā.

(sal. ar 75. un 79. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 84. un 85. punktu)

5. Konkurences jomā kopīgas kontroles īstenošana, ko attiecībā uz to meitassabiedrību īsteno divas viena no otras neatkarīgas mātessabiedrības, principā neliedz Komisijai konstatēt ekonomiskas vienības esamību starp šīm mātessabiedrībām un attiecīgo meitassabiedrību. Tāpat ir, ja šai mātessabiedrībai pieder mazāk nozīmīga meitassabiedrības kapitāla daļa nekā otrai mātessabiedrībai. Tas ir vēl lielāks iemesls, ka mātessabiedrība un tās meitassabiedrība, kas pati ir mātessabiedrība sabiedrībai, kura ir izdarījusi pārkāpumu, var abas divas tikt uzskatītas par tādām, kas veido ekonomisku vienību kopā ar šo pēdējo minēto sabiedrību.

Turklāt Komisija lēmumu, ar kuru tiek uzlikts naudas sods meitassabiedrībai, kas ir piedalījusies EKL 81. panta pārkāpumā, var adresēt mātessabiedrībai, neprasot pierādīt šīs mātessabiedrības personisko iesaistīšanos pārkāpumā, ar nosacījumu, ka pēdējā minētā faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības komercpolitiku. No tā izriet, ka tikai tas, ka mātessabiedrība un meitassabiedrība attiecīgajā laikposmā īstenoja tikai kopīgu kontroli pār pārkāpumu izdarījušo meitassabiedrību, nav pretrunā konstatējumam par ekonomiskas vienības esamību starp šīm sabiedrībām, ar nosacījumu, ka tiek pierādīts, ka šīs divas mātessabiedrības ir faktiski īstenojušas izšķirošu ietekmi uz pārkāpumu izdarījušās meitassabiedrības komercpolitiku.

(sal. ar 101.–103. punktu)

6. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 111. punktu)